

Sprawozdanie z wykonania planu działalności

Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

za rok 2017

dla działu/działów administracji rządowej: rolnictwo, rozwój wsi, rynki rolne

CZĘŚĆ A: Realizacja najważniejszych celów w roku 2017

Lp.	Cel	Mierniki określające stopień realizacji celu			Najważniejsze planowane zadania służące realizacji celu	Najważniejsze podjęte zadania służące realizacji celu
		nazwa	planowana wartość do osiągnięcia na koniec roku, którego dotyczy sprawozdanie	osiągnięta wartość na koniec roku, którego dotyczy sprawozdanie		
1	2	3	4	5	6	7
1	Poprawa i stabilizacja warunków ekonomicznych rolnictwa, rozwój obszarów wiejskich oraz zwiększenie konkurencyjności gospodarki rolno-żywnościowej	Stopień wykorzystania limitu środków na WPR w ramach perspektywy 2014-2020 (narastająco)	38%	15,65%	Wspólna Polityka Rolna	Wspólna Polityka Rolna
		Liczba podpisanych umów i wydanych decyzji w danym roku	2 492 240	2 481 410		
2	Zapewnienie bezpieczeństwa epizootycznego i zdrowia publicznego w kraju w zakresie weterynarii	Liczba uzgodnionych świadectw zdrowia na towary wysłane do krajów trzecich w stosunku do ogólnej liczby intencji eksportowych zgłoszonych przez polskich przedsiębiorców (w %)	25	18,24	1. Ochrona zdrowia, zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt i dobrostan zwierząt 2. Bezpieczeństwo żywności pochodzenia zwierzęcego, produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, produktów pochodnych i pasz w miejscach ich pozyskiwania, wytworzenia, przetworzenia i składowania oraz transportu 3. Diagnostyka laboratoryjna chorób zwierząt, skażeń żywności i pasz	1. Ochrona zdrowia, zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt i dobrostan zwierząt 2. Bezpieczeństwo żywności pochodzenia zwierzęcego, produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, produktów pochodnych i pasz w miejscach ich pozyskiwania, wytworzenia, przetworzenia i składowania oraz transportu 3. Diagnostyka laboratoryjna chorób zwierząt, skażeń żywności i pasz
		Wskaźnik poziomu spójności danych w systemie Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt (w %)	bydło 92, owce 94, kozy 90, świnię 81	bydło 90,69, owce 93,49, kozy 89,00, świnię 90,69		
3	Zapewnienie warunków do prowadzenia produkcji rolnej zgodnie z zasadami dobrej kultury rolnej	Przekroczenia NDP (najwyższe dopuszczalne pozostałości) środków ochrony roślin w plodach rolnych (w %)	< 2,5	2,38	1. Postęp biologiczny w produkcji roślinnej 2. Rejestracja i ochrona prawna odmian roślin uprawnych 3. Ochrona roślin i nasiennictwo 4. Agrochemiczna obsługa rolnictwa w Polsce	1. Postęp biologiczny w produkcji roślinnej 2. Rejestracja i ochrona prawna odmian roślin uprawnych 3. Ochrona roślin i nasiennictwo 4. Agrochemiczna obsługa rolnictwa w Polsce

CZĘŚĆ B: Realizacja celów priorytetowych wynikających z budżetu państwa w układzie zadaniowym w roku 2017

Lp.	Cel	Mierniki określające stopień realizacji celu			5	6	Podjęte podzadania budżetowe służące realizacji celu
		3	4	osiągnięta wartość na koniec roku, którego dotyczy sprawozdanie			
1	2					7	
1	Wsparcie i stabilizacja dochodów rolniczych zapewniająca warunki do prowadzenia produkcji rolnej zgodnej z zasadami dobrej kultury rolnej	Liczba beneficjentów dla których zrealizowano płatności (w danym roku kalendarzowym)	1 348 000	1 533 132			1. Realizacja systemów wsparcia bezpośredniego 2. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 3. Pomoc krajowa i wspólnotowa inna niż WPR 4. Doradztwo rolnicze 5. Kształtowanie ustroju rolnego państwa i gospodarki żywnościowej 7. Rolnictwo ekologiczne 8. Promocja żywności, systemy jakości żywności, żywność regionalna i tradycyjna 9. Wsparcie infrastruktury wsi 10. Zbieranie i wykorzystywanie danych rachunkowych z gospodarstw rolnych na potrzeby sieci danych rachunkowości gospodarstw rolnych
2	Tworzenie konkurencyjnego, nowoczesnego i dynamicznego sektora rolnego	Udział eksportu produktów rolno-spożywczych w eksporcie ogółem (%)	13,4	13,50			1. Realizacja systemów wsparcia bezpośredniego 2. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 3. Pomoc krajowa i wspólnotowa inna niż WPR 4. Doradztwo rolnicze 5. Kształtowanie ustroju rolnego państwa i gospodarki żywnościowej 7. Rolnictwo ekologiczne 8. Promocja żywności, systemy jakości żywności, żywność regionalna i tradycyjna 9. Wsparcie infrastruktury wsi 10. Zbieranie i wykorzystywanie danych rachunkowych z gospodarstw rolnych na potrzeby sieci danych rachunkowości gospodarstw rolnych
3	Objęcie ochroną ubezpieczeniową produkcji rolniczej	Powierzchnia ubezpieczonych upraw w stosunku do powierzchni gruntów ornych (w %)	28,95	23,70			1. Regulacja i stabilizacja rynków rolnych i żywnościowych
4	Wsparcie stabilizacji rynków rolnych i żywnościowych	Wskaźnik wazony bezwzględnych zmian cen skupu podstawowych produktów rolnych (w %)	9,9	15,7			1. Postęp biologiczny w produkcji zwierzęcej 2. Kontrola w zakresie hodowli i produkcji zwierzęcej
5	Zapewnienie stabilnych warunków do realizacji programów hodowlanych i działań wspomagających postęp biologiczny w produkcji zwierzęcej	Liczba zwierząt wpisanych do ksiąg hodowlanych w stosunku do поголівья zwierząt ogółem na przyładzie krów ras mlecznych (w %)	21,00	33,42			1. Regulacja i stabilizacja rynków rolnych i żywnościowych 2. Kontrola w zakresie hodowli i produkcji zwierzęcej

CZĘŚĆ C: Realizacja innych celów w roku 2017

Lp.	Cel	Mierniki określające stopień realizacji celu				osiągnięta wartość na koniec roku, którego dotyczy sprawozdanie	Najważniejsze planowane zadania służące realizacji celu	Najważniejsze podjęte zadania służące realizacji celu
		3 nazwa	4 planowana wartość do osiągnięcia na koniec roku, którego dotyczy sprawozdanie	5 osiągnięta wartość na koniec roku, którego dotyczy sprawozdanie	6 Najważniejsze planowane zadania służące realizacji celu			
1	2 Podnoszenie jakości oraz efektywności kształcenia i wychowania	3 Odsetek uczniów którzy zdali egzaminy zawodowe potwierdzające kwalifikacje zawodowe w szkołach rolniczych prowadzonych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w stosunku do liczby uczniów przystępujących do egzaminu w tych szkołach w danym roku szkolnym (w %)	4 100	5 74	6 1. Kształcenie ogólne, zawodowe i ustawiczne 2. Kształcenie i doskonalenie nauczycieli oraz kształtowanie ich pragmatyki zawodowej 3. Edukacja pozalekcyjna i pozaszkolna	7 1. Kształcenie ogólne, zawodowe i ustawiczne 2. Kształcenie i doskonalenie nauczycieli oraz kształtowanie ich pragmatyki zawodowej 3. Edukacja pozalekcyjna i pozaszkolna		
2	Kształtowanie patriotyzmu i świadomości narodowej	Liczba wspieranych jednostek	5	5	Ochrona i popularyzacja dziedzictwa i tożsamości narodowej w kraju i za granicą	Ochrona i popularyzacja dziedzictwa i tożsamości narodowej w kraju i za granicą		
3	Utrzymanie zdolności do realizacji zadań obronnych przez organy administracji publicznej i przedsiębiorców	Procent realizacji zadań rocznych określonych w Programie Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych (PPPO) (w %)	100	100	Gotowość struktur administracyjno-gospodarczych kraju do obrony państwa	Gotowość struktur administracyjno-gospodarczych kraju do obrony państwa		
4	Rozdysponowanie mienia Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa	Udział powierzchni rozdysponowanej, w powierzchni gruntów pozostających w Zasobie (w %)	87,14	84,44	Gospodarowanie mieniem Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa	Gospodarowanie mieniem Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa		

Część D: Informacja dotycząca realizacji celów objętych planem działalności na rok 2017

Cel „Poprawa i stabilizacja warunków ekonomicznych rolnictwa, rozwój obszarów wiejskich oraz zwiększenie konkurencyjności gospodarki rolno-żywnościowej” osiągniany był poprzez realizację Wspólnej Polityki Rolnej.

Do monitorowania stopnia realizacji celu wykorzystano następujące mierniki:

- 1) Stopień wykorzystania limitu środków na WPR w ramach perspektywy 2014-2020 (narastająco)” - wykonanie miernika wynosi 15,65%, zaś planowana wartość miernika 38%;
- 2) „Liczba podpisanych umów i wydanych decyzji w danym roku” - wykonanie miernika wynosi 2.481.410, zaś planowana wartość miernika 2.492.240.

Cel „Zapewnienie bezpieczeństwa epizootycznego i zdrowia publicznego w kraju w zakresie weterynarii” osiągniany był poprzez realizację zadań z zakresu:

- ochrony zdrowia, zwalczania chorób zakaźnych zwierząt i dobrostanu zwierząt,
- bezpieczeństwa żywności pochodzenia zwierzęcego, produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, produktów pochodnych i pasz w miejscach ich pozyskiwania, wytwarzania, przetwarzania i składowania oraz transportu,
- diagnostyki laboratoryjnej chorób zwierząt, skażeń żywności i pasz.

Do monitorowania stopnia realizacji celu wykorzystano następujące mierniki:

- 1) „Liczba uzgodnionych świadectw zdrowia na towary wysłane do krajów trzecich w stosunku do ogólnej liczby intencji eksportowych zgłoszonych przez polskich przedsiębiorców (w %)” - wykonanie miernika wynosi 18,24%, zaś planowana wartość miernika 25%.

Odchylenie wartości wykonania miernika od wartości planowanej związane jest z:

- licznymi zadaniami nałożonymi na Główny Inspektorat Weterynarii w kontekście współpracy międzynarodowej w związku z występowaniem w Polsce chorób epizootycznych (HPAI, ASF) m. in. czasochłonnym uzupełnianiem kwestionariuszy dla państw trzecich w celu wznowienia eksportu drobiu i mięsa drobiowego,
- określonym tempem prac administracji weterynaryjnej w poszczególnych krajach trzecich.

Pomimo niestabilnej sytuacji epizootycznej, osiągnięcie wartości miernika na poziomie 18,24% należy uznać za sukces służb weterynaryjnych;

- 2) „Wskaźnik poziomu spójności danych w systemie Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt (w %)” - wykonanie miernika wynosi bydło 90,69%, owce 93,49%, kozy 89,00%, świnie 90,69% zaś planowana wartość miernika to bydło 92%, owce 94%, kozy 90%, świnie 81%.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zgodnie z ustawą z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt aktualizuje bazę danych na podstawie zgłoszeń składanych przez posiadaczy zwierząt (art. 12). W przypadku wystąpienia nieprawidłowości

w bazie danych prowadzone jest postępowanie wyjaśniające w celu uzyskania brakujących zgłoszeń/korekt zgłoszeń oraz zapewnienia zgodności danych w rejestrze ze stanem faktycznym. W związku z występującą chorobą ASF proces wyjaśniania nieprawidłowości został skierowany na nieprawidłowości dotyczące świń.

Cel „Zapewnienie warunków do prowadzenia produkcji rolnej zgodnej z zasadami dobrej kultury rolnej” osiągniany był poprzez wspieranie:

- postępu biologicznego w produkcji roślinnej,
- rejestracji i ochrony prawnej odmian roślin uprawnych,
- ochrony roślin i nasiennictwa,
- agrochemicznej obsługi rolnictwa w Polsce.

Do monitorowania stopnia realizacji celu wykorzystano miernik „Przekroczenia NDP (najwyższe dopuszczalne pozostałości) środków ochrony roślin w płodach rolnych (w %)” - wykonanie miernika ukształtowało się na poziomie 2,38%, tj. niższym od maksymalnie dopuszczalnego (<2,5%), co świadczy o braku zagrożeń związanych ze stosowaniem środków ochrony roślin i dostosowaniem produkcji rolnej do wymogów konsumenta oraz o utrzymaniu dobrej pozycji polskich produktów rolno-spożywczych na rynku unijnym i światowym.

Cele:

- 1) „Wsparcie i stabilizacja dochodów rolniczych zapewniająca warunki do prowadzenia produkcji rolnej zgodnej z zasadami dobrej kultury rolnej”,
- 2) „Tworzenie konkurencyjnego, nowoczesnego i dynamicznego sektora rolnego”,
- 3) „Objęcie ochroną ubezpieczeniową produkcji rolniczej”,

osiągane były poprzez realizację następujących podzadań budżetowych:

- realizację systemów wsparcia bezpośredniego,
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020,
- pomoc krajowa i wspólnotowa inna niż WPR,
- doradztwo rolnicze,
- kształtowanie ustroju rolnego państwa i gospodarki żywnościowej,
- rolnictwo ekologiczne,
- promocja żywności, systemy jakości żywności, żywność regionalna i tradycyjna,
- wsparcie infrastruktury wsi,
- zbieranie i wykorzystywanie danych rachunkowych z gospodarstw rolnych na potrzeby sieci danych rachunkowości gospodarstw rolnych.

Do monitorowania stopnia realizacji celów wykorzystano następujące mierniki:

- 1) „Liczba beneficjentów dla których zrealizowano płatności (w danym roku kalendarzowym)” - wykonanie miernika wynosi 1.533.132, zaś planowana wartość miernika 1.348.000.

Wyższa niż zakładano wartość miernika, związana jest z szybszym niż zakładano wydawaniem decyzji w ramach płatności bezpośrednich z kampanii 2017 roku. Do końca grudnia 2017 roku, decyzje dotyczące płatności końcowych w ramach płatności bezpośrednich otrzymało ponad 377 tys. rolników, podczas gdy w tym samym okresie decyzje dotyczące płatności końcowych w ramach kampanii 2016 roku otrzymało jedynie nieco ponad 92 tys. rolników. Przyspieszenie naliczania płatności końcowych dla rolników i czterokrotnie wyższa niż w roku ubiegłym liczba wydanych decyzji, przełożyła się bezpośrednio na liczbę beneficjentów, dla których w 2017 roku zrealizowano przedmiotowe płatności. Do dnia 31 grudnia 2017 roku, płatności końcowe w ramach płatności bezpośrednich w ramach kampanii 2017 roku, otrzymało ponad 266 tys. rolników, podczas gdy w tym samym okresie płatności końcowe w ramach kampanii 2016 roku, otrzymało jedynie nieco ponad 76 tys. rolników;

- 2) „Udział eksportu produktów rolno-spożywczych w eksporcie ogółem (w %) - wykonanie miernika wynosi 13,5%, zaś planowana wartość miernika 13,4%.

Uzyskana wartość miernika odzwierciedla osiągnięty cel. Udział eksportu produktów rolno-spożywczych w eksporcie ogółem był nieznacznie wyższy do planowanego. W okresie dziesięciu miesięcy 2017 r. odnotowano dalszy wzrost obrotów polskiego handlu zagranicznego towarami rolno-spożywczymi. Dynamika wzrostu wartości eksportu była większa od tempa wzrostu importu, co wpłynęło na zwiększenie dodatniego salda obrotów handlowych. Do wzrostu eksportu przyczyniła się korzystna koniunktura na rynkach głównych partnerów handlowych Polski oraz poprawa konkurencyjności krajowych produktów eksportowych;

- 3) „Powierzchnia ubezpieczonych upraw w stosunku do powierzchni gruntów ornych (w %)” - wykonanie miernika wynosi 23,70%, zaś planowana wartość miernika to 28,95%.

Niepełne wykonanie miernika związane jest z podwyższeniem przez zakłady ubezpieczeń stawek taryfowych w związku z występowaniem w ostatnich latach coraz częściej niekorzystnych zjawisk atmosferycznych.

Cel „Wspieranie stabilizacji rynków rolnych i żywnościowych” osiągnąć był poprzez regulację i stabilizację rynków rolnych i żywnościowych obejmująca m. in.:

- interwencyjny zakup i sprzedaż produktów rolnych i przetworzonych,
- dopłaty do prywatnego przechowywania produktów rolnych i przetworzonych,
- dopłaty do produkcji, przetwórstwa i spożycia produktów rolnych i przetworzonych,
- realizację działań w zakresie obrotu towarowego z zagranicą produktami rolnymi i przetworzonymi,
- wspólną organizację rynku owoców i warzyw,

- zapobieganie zakłóceniom i sytuacjom kryzysowym na rynku,
- program „Owoce w szkole i warzywa w szkole”,
- dopłaty krajowe do spożycia mleka i przetworów mlecznych w szkołach podstawowych,
- działania związane z uznawaniem i funkcjonowaniem grup producentów i ich związków oraz organizacji producentów i ich zrzeszeń oraz organizacji międzybranżowych,
- pozostałe działania w ramach wspierania realizacji WPR Unii Europejskiej.

Do monitorowania stopnia realizacji celu wykorzystano miernik „Wskaźnik ważony bezwzględnych zmian cen skupu podstawowych produktów rolnych (w %)” - wykonanie miernika wynosiło 15,7%, zaś planowana wartość miernika to 9,9%.

Na osiągniętą wartości miernika głównie wpływ miał dynamiczny wzrost cen mleka w drugiej połowie 2017 r. Ze względu na wzmożony globalny popyt na masło i spadek jego produkcji, ceny masła na rynkach zagranicznych, w tym w Polsce we wrześniu 2017 r. wzrosły do rekordowo wysokiego poziomu. Wzrost krajowych cen zbytu masła i pozostałych produktów mlecznych, w tym głównie serów podpuszczkowych dojrzewających, przełożył się na wzrost krajowych cen skupu mleka surowego. W 2017 r. cena skupu mleka w Polsce była o 25% wyższa niż w 2016 r. Masło w blokach w okresie styczeń-listopad 2017 r. było o około 49% droższe niż w porównywalnym okresie 2016 r., a sery dojrzewające Gouda i Edamski o 22-23% droższe.

Cel „Zapewnienie stabilnych warunków do realizacji programów hodowlanych i działań wspomagających postęp biologiczny w produkcji zwierzęcej” osiągniany był poprzez wspieranie:

- postępu biologicznego w produkcji zwierzęcej,
- kontroli w zakresie hodowli i produkcji zwierzęcej.

Do monitorowania stopnia realizacji celu wykorzystano następujące miernik „Liczba zwierząt wpisanych do ksiąg hodowlanych w stosunku do pogłowia zwierząt ogółem na przykładzie krów ras mlecznych (w %)” - wykonanie miernika wynosiło 33,42%, zaś planowana wartość miernika to 21,00%.

Osiągnięcie wartości miernika wyższej od planowanej wartości wskazuje, że:

- rozwój hodowli i produkcji zwierzęcej jest zrównoważony i nie następuje zagrożenie odnośnie likwidacji elitarnego pogłowia zwierząt hodowlanych, co wpływałoby negatywnie na poziom efektywności rolnictwa i dostosowanie produkcji do wymogów konsumenta oraz utrzymanie dobrej pozycji produktów rolno-spożywczych na rynku unijnym i światowym,
- realizowane są główne cele strategiczne państwa w odniesieniu do hodowli zwierząt gospodarskich, które zostały określone w Strategii Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybnictwa na lata 2012-2020.

Cel „Podnoszenie jakości oraz efektywności kształcenia i wychowania” realizowany był poprzez:

- kształcenie ogólne, zawodowe i ustawiczne,
- kształcenie i doskonalenie nauczycieli oraz kształtowanie ich pragmatyki zawodowej,
- edukację pozalekcyjną i pozaszkolną.

Do monitorowania stopnia realizacji celu wykorzystano miernik „Odsetek uczniów którzy zdali egzaminy zawodowe potwierdzające kwalifikacje zawodowe w szkołach rolniczych prowadzonych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w stosunku do liczby uczniów przystępujących do egzaminu w tych szkołach w danym roku szkolnym (w %)” - wykonanie miernika wynosi 74%, natomiast planowana wartość miernika to 100%.

Miernik nie został osiągnięty ze względu na poziom trudności egzaminów zawodowych oraz potwierdzających kwalifikacje, które były w danym roku znacznie trudniejsze niż w latach ubiegłych kiedy planowano zdawalność dla ww. miernika na poziomie 100%.

Cel „Kształtowanie patriotyzmu i świadomości narodowej” realizowany był poprzez ochronę i popularyzację dziedzictwa i tożsamości narodowej w kraju i za granicą.

Do monitorowania stopnia realizacji celu wykorzystano miernik „Liczba wspieranych jednostek” – wykonanie miernika wynosi 5 w stosunku do planowanej wartości 5.

Cel „Utrzymanie zdolności do realizacji zadań obronnych przez organy administracji publicznej i przedsiębiorców” realizowany był poprzez gotowość struktur administracyjno - gospodarczych kraju do obrony państwa.

Do monitorowania stopnia realizacji celu wykorzystano miernik „Procent realizacji zadań rocznych określonych w Programie Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych (PPPO) (w %)” - wykonanie miernika wynosi 100% w stosunku do planowanej wartości 100%.

Cel „Rozdysponowanie mienia Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa” realizowany był poprzez gospodarowanie mieniem Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa przez Agencję Nieruchomości Rolnych do dnia 31 sierpnia 2017 r., a od dnia 1 września 2017 r. przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa.

Do monitorowania stopnia realizacji celu wykorzystano miernik „Udział powierzchni rozdysponowanej w powierzchni gruntów pozostających w Zasobie (w %)” - wykonanie miernika wynosi 84,44%, zaś planowana wartość miernika to 87,14%.

Niższe wykonanie miernika od planowanego wynika z:

- braku zainteresowania przez rolników nabywaniem oferowanych nieruchomości,
- niskiej skuteczności przetargów na sprzedaż gruntów Zasobu WRSP oraz na dzierżawę gruntów,

- powroty gruntów pozostających dotychczas w umowach dzierżawy w ostatnim kwartale 2017 r., a tym samym brak możliwości ich ponownego zaoferowania w roku sprawozdawczym,
- pozostające do rozdysponowania nieruchomości stanowią w kilkudziesięciu procentach działek – grunty trudno zbywalne.

Warszawa, 2018.04. 30

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
SEKRETARZ STANU

Jacek Bogucki

